

ETNOGRAFIA

PRAKTYKI, TEORIE, DOŚWIADCZENIA

Nr 9

ETNOGRAFIA

PRAKTYKI, TEORIE, DOŚWIADCZENIA

Nr 9

Antropologie dzieciństwa

redakcja naukowa
Ewa Maciejewska-Mroczek
Anna Witeska-Młynarczyk

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2023

Redaktor naczelny: Tarzycjusz Buliński
Z-ca red. naczelnego: Katarzyna Mirgos
Sekretarz redakcji: Aleksandra Paprot-Wielopolska
Zespół redakcyjny: Karolina Bielenin-Lenczowska
Kamil Pietrowiak
Marta Rakoczy
Tomasz Rakowski
Marta Szaszkievicz
Kacper Świerk
Filip Wróblewski
Redaktorzy językowi: j. angielski Katarzyna Byłów
j. polski Paweł Wielopolski

Recenzenci w roku 2022:

Agnieszka Chwieduk, Piotr Filipkowski, Ewa Jagiełło, Bernadetta Janusz, Bożena Józefów-Czerwińska, Katarzyna Kaniowska, Katarzyna Kowal, Inga Kuźma, Łucja Lange, Katarzyna Mirgos, Agnieszka Pasieka, Marta Rakoczy, Magdalena Radkowska-Walkowicz, Mikołaj Smykowski, Zbigniew Szmyt, Sławomir Sztajer

Skład i łamanie: Mariusz Szewczyk

Projekt okładki i stron tytułowych: Filip Sendal

Na okładce: zdjęcie z wakacji, Włochy 2016, archiwum własne (fot. Anna Witeska-Młynarczyk)

Publikacja sfinansowana w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych”
Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz ze środków Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego

Adres redakcji: Instytut Antropologii
Wydział Historyczny Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Bielańska 5, 80-851 Gdańsk

Adres strony internetowej: <https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/etnografia>

© Copyright by Uniwersytet Gdański

ISSN 2392-0971
ISSN 2543-9537 (on-line)

Wersja elektroniczna jest wersją pierwotną czasopisma

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

<i>Ewa Maciejewska-Mroczek, Anna Witeska-Młynarczyk</i> Słowo wstępne	7
<i>Zofia Boni, Ewa Maciejewska-Mroczek, Magdalena Radkowska-Walkowicz, Marta Rakoczy, Anna Witeska-Młynarczyk</i> Each perspective is equally valid. Maria Reimann's methodological approach in research with children	15
<i>Anna Deredas</i> Child and childhood in the collections of the Bronisława Kopczyńska-Jaworska Ethnographic Archive, Institute of Ethnology and Cultural Anthropology, University of Łódź . . .	29
<i>Ada Tymińska</i> How (and why) to plan participation? Selected ethical dilemmas pertaining to legal-ethnographic participatory action research with 'unaccompanied minors'	53
<i>Karolina Buczkowska-Gołąbek</i> Vacation-time foodways. About the practice of children's participation	73
<i>Andrzej Frączyk</i> Therapeutic discourses and practices as neoliberal technology of power. Auto-ethnographic case study of "Szkoła Edukacji"	93
<i>Joanna Bielecka-Prus</i> Wykorzystanie działań artystycznych w badaniach dziecięcego doświadczenia świata	117

Katarzyna M. Wyrzykowska

- Pomaga czy jednak przeszkadza? Muzyka w procesie budowania relacji rodzic-dziecko w rodzinach o zróżnicowanym pochodzeniu społecznym 143

Izabella Main

- Dzieciństwo, „uczenie się” i sprawczość. Autoetnograficznie o doświadczeniach szkoły podstawowej w Waszyngtonie 163

Paulina Niedziółka

- Czy dzieci mogą bawić się zabawkową bronią? Analiza dyskursu w internecie 183

Tarzycjusz Buliński

- Zabawa dziecięca wśród E'ñepá pld. z Amazonii wenezuelskiej 199

Magdalena Radkowska-Walkowicz

- Czy można o tym porozmawiać z dzieckiem? Wrodzony przerost nadnerczy a etyka badań z dziećmi i o dzieciach . . . 219

Inspiracje

Rachel Rosen

- Przejawy solidarności i dzieci w podróży: co ma do tego „kryzys”? . . . 241

Maria Reimann

- „Wszyscy wolą, kiedy jest po równo”. Opieka naprzemienna z perspektywy dzieci 259

Materiały, praktyki, głosy

Agnieszka Oleńska

- Fińskie internaty w dwudziestowiecznej Laponii. Wpływ obowiązku szkolnego i polityki asymilacyjnej na saamskich uczniów oraz ich tożsamość kulturową 279

Joanna Sarnecka

- Szkic autoetnograficzny o dzieciach w drodze 289

Anna Witeska-Młynarczyk

- Komunikat: *Letters for Palestinian childhoods* (Listy do palestyńskich dzieciństw) 297

Ewa Maciejewska-Mroczek

- Badania nad kulturą dziecięcą „po dzieciństwie”. Ujęcia relacyjne i nieantropocentryczne 303

Tarzycjusz Buliński

- Badania dzieciństwa w perspektywie teorii Norberta Eliasa 307

- Informacje o osobach współtworzących numer 315